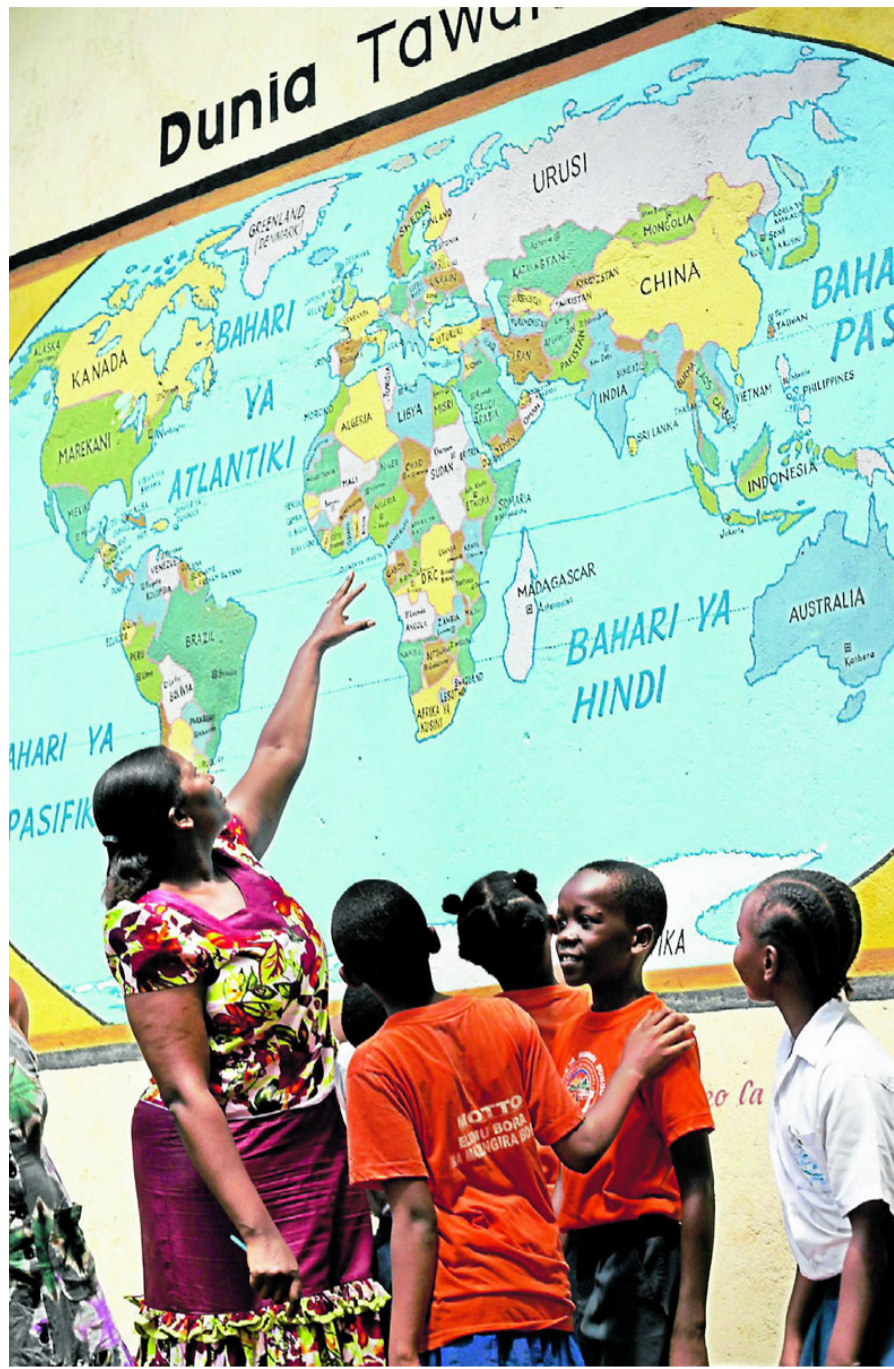

* UTENRIKS

VEGG-UNDERVISNING: Veggene på Bungo er fullt av regnestykker og andre utfordringer som brukes i undervisningen. Her er det biologi elevene får undervisning i, av lærer Eilumba A. Madala.

HVOR ER NORGE?: Norge støtter skolen, men er ennå ikke kommet på kartet på skoleveggen til Bungo skole. Undervisningsinspektør Rose John lover å gjøre noe med det.

STOLT: Lærer Eilumba A. Madala sier hun er stolt av de resultatene hennes elever har oppnådd de to siste årene. Her underviser hun fjerde klasse.

eget språk og lære engelsk. Hun sammenligner det med at norske barn i grunnskolen skulle hatt undervisning i samfunnsfag og naturfag på engelsk.

På VGs reise gjennom Tanzania i 14 dager, var det knapt noen som kunne prate engelsk. Alle pratet swahili.

VG fikk et trist vitnemål om språkstriden dagen etter, da vi kom i snakk med en av de ansatte på hotellet.

Han fortalte at hans datter, som går i den videregående skolen, hadde kommet hjem dagen før, og fortalt at hun hadde strøket til eksamen.

– Det er så forvilet, pappa. Jeg kan jo alle svarene, men jeg greier ikke å formidle dem på engelsk, sa hun og gråt og gråt.

– Hun må gå ett år om igjen på skolen, sier den forvilte faren.

Tekst og foto: BJØRN HAUGAN
epost: bjorn.haugan@vg.no

når de får undervisning på morsmålet sitt, sier Brock-Utne.

PÅ MORSMÅLET: – For oss i Norge er det en selvfølge med undervisning på morsmålet, som det også er i Tyskland, Sverige, Spania, Hellas: Ja, i alle europeiske land er det en selvfølge at elevene har morsmålet som sitt undervisningsspråk. Men ikke her i Afrika. Det finnes i det

hele tatt ikke en videregående skole i hele Afrika der det undervises i språket elever og lærere kommuniserer best på; deres eget. Overalt er det allment akseptert at elever lærer best når de forstår hva læreren sier. I Afrika gjør de ikke det, sier Brock-Utne.

Hun ser undervisningsspråket brukt i Afrika som en barriere både for å lære fag, utvikle sitt

PROSJEKTANSVARLIG: Professor Birgit Brock-Utne og undervisningsinspektør Rose John diskuterer prosjektet med noen av elevene ved Bungo skole i Tanzania.

FAKTA

Prosjektet

- Samarbeidsprosjektet heter LOITASA og har strukket seg over ti år. Det er Organisasjon for forskningssamarbeid mellom universitet i Norge og universitet i Norges samarbeidsland., NUFO, som står bak prosjektet. Pengene til NUFO kommer fra NORAD/UD.
- Samlet kostnad har vært 11 millioner kroner. Bokutgiftene utgjør en million kroner. Det er også oversatt bøker til isiXhosa i Sør-Afrika.
- Lignende arbeid har også blitt gjort i Mali. I Zimbabwe har Norge vært med å utvikle monolingvale ordbøker.
- Gjennom LOITASA har to sørafrikanere og fem tanzanianere fått doktorgrader og ca. 20 studenter fått mastergrader, blant dem også en del norske.
- Ideen til prosjektet i Tanzania ble utviklet da Birgit Brock-Utne var professor ved Universitetet i Dar es Salaam fra 1987 til 1991, hvor hun opplevde hvordan elevene strevde med språket.